Kommunplan 2026

Orsa kommun

ORSA
KOMMUN

Fastställt av:	
Datum:	
Dokumentet gäller för:	
För revidering ansvarar:	
Diarienummer:	

Innehållsförteckning

Inledning – om kommunplanen 5

Kommunstyrelsens ordförande 6

Vision Orsa 2050 7

Den kommunala koncernen 8

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 9

Övergripande planeringsförutsättningar 2026–2028 11

Befolkningsutveckling 11

Den ekonomiska utvecklingen på nationell nivå 11

Den ekonomiska utvecklingen av Orsa kommuns ekonomi 11

Mål och uppdrag 2026–2028 12

Beskrivning av mål, indikatorer och uppdrag 12

Verksamheterna 16

Kommunstyrelsen 16

Strategiutskottet 18

Skolutskottet 20

Socialutskottet 22

Kultur- och fritidsutskottet 23

Mora Orsa Miljö- och byggnadsnämnd 24

Gemensam gymnasienämnd 26

Gemensam nämnd för Social Myndighetsutövning 28

Gemensam servicenämnd för Löneadministration 30

Gemensam Servicenämnd IT 31

Orsa vatten och avfall AB (kommunalt bolag) 32

Orsabostäder AB och Orsa Lokaler AB (kommunala bolag) 33

Övriga nämnder och verksamheter 35

Ekonomisk plan och sammanställning 37

Läsanvisning 38

1.1 Resultaträkning 2026–2028 39

1.2 Balansräkning 2025–2027 40

1.3 Kassaflödesanalys 2025–2027 40

1.4 Investeringar inför 2026 och plan 2027–2029 41

1.5 Ekonomisk redovisning verksamheterna 42

1.6 Driftredovisning 43

Bilagor till kommunplanen 45

Bilaga 1: Prioritering av planer 45

Bilaga 2: Investeringsplan 10-årig 45

Inledning – om kommunplanen

Detta är Orsa kommuns kommunplan och budget för 2026. Kommunplanen är ett politiskt beslutat dokument som anger mål, uppdrag, ekonomiska ramar och prioriteringar för gällande år.

Kommunplanen bygger på vår vision, Orsa 2050, och våra mål har direkt koppling till visionen. Kommunens styrmodell anger hur verksamheterna arbetar med innehållet i kommunplanen. Styrmodellen finns att hitta på kommunens intranät och på orsa.se

I det inledande avsnittet sammanfattar kommunalrådet de viktigaste prioriteringarna för kommande period. Där hittar du också en översikt över hur skattemedlen fördelas mellan olika verksamheter. I inledningen beskrivs också kommunens Vision Orsa 2050 samt hur den kommunala koncernen är organiserad. Avsnittet innehåller också en kortfattad beskrivning av hur kommunens verksamheter styrs och följs upp.

Kommunplanen är så långt det är möjligt strukturerad i enlighet med kommunens årsredovisning. Detta för att underlätta läsning och jämförelse.

Kommunstyrelsens ordförande

Möjlighet och utmaning

Genom att agera i tid när vi ser att de ekonomiska förutsättningarna försämras har vi betydligt bättre möjlighet att hantera utmaningen som kommer. Det är budskapet när SKR:s analysgrupp redovisar slutsatserna i den långsiktiga finansiella analys som kommunstyrelsen beslutade om i mars 2025. SKR:s analys visar bland annat att Orsa fram till 2037 har ett effektiviseringsbehov på 25 miljoner kronor och dessutom krävs en succesiv omfördelning med 30 miljoner kronor från pedagogiska verksamheter till äldreomsorg.

Det må vara ett slitet uttryck, men vi behöver både gasa och bromsa.

Möjligheterna är många. Vi gör viktiga framtidssatsningar som ett nytt äldreboende, renoverar Storåbron och Blästgatan, gör centrum grönare och mer trivsamt och nya detaljplaner. Vi jobbar med attraktivitet och för det bästa företagsklimatet i Sverige. Vi fokuserar på delaktighet, trygghet och lärande i skolan och för en bra kvalitet i äldreomsorgen. Vi bygger grunden för framtidens kompetensförsörjning genom att ställa om till en heltidsorganisation inom äldreomsorgen och för högre frisknärvaro.

Utmaningen är de framtida ekonomiska förutsättningarna. De senaste åren har åtgärder vidtagits för att få ner kostnaderna, men det är inte tillräckligt. År med hög inflation har varaktigt urholkat kommunsektorns köpkraft, så även Orsa kommuns. Sverige går på tomgång med en utdragen lågkonjunktur, antal invånare sjönk under ett par år och vi har kostnadsökningar inte minst inom gemensamma verksamheterna IT och gymnasiet. Den statliga utredningen ”Nätt och jämnt” om förändrad mellankommunal kostnadsutjämning ser nu ut att delvis genomföras. Regeringen med meddelat att ett förslag kommer att läggas fram under 2026. Konsekvensen i det värsta scenariot för Orsa kommun är minus 6 miljoner kronor.

Kommunen har ett bra utgångsläge men vi agerar i tid inför det som komma skall. Kommunplanen kräver åtgärder för budget i balans på 14 miljoner kronor. Förslag på åtgärder finns framtagna och förhandlingar och beslutsprocess pågår.

Möjligheten framåt ligger i att vi skapar utrymme för mer framtidssatsningar. Några exempel: Vi ska rusta simhallen, ökar resurserna för underhåll av kommunens anläggningar, investerar i Lillåhems kök, planerar för en brygga vid Udden och satsar på evenemang som drar besökare till bygden.

Jag känner stor tillförsikt inför framtiden!

Mikael Thalin (C), kommunstyrelsens ordförande

Vision Orsa 2050

I Orsa skapar vi med människor, inte för.

I Orsa får du vara den du är och bli den du vill.

I Orsa har alla människor plats att växa. Personlig utveckling och ny kunskap har en given plats i vårt samhälle där vi tillsammans hjälps åt att bygga bildning. Här tar vi till oss utbildningar från hela världen och här finns skolan mitt i byn. Här finns barns och ungas perspektiv med i allt vi gör. I Orsa skapar vi mötesplatser där vi utvecklar innovationer och tar idéer till handling. Vi tar vara på de kvaliteter vi har och lär nytt tillsammans. Här är vi nyfikna, har glimten i ögat och har modet att testa nya vägar. Här skapar vi vår framtid.

Vi agerar i en värld av ständig förändring. Vi knyter relationer och utvecklas med vår omvärld och tar in de regionala och globala perspektiven. Vår närhet och kreativitet gör att vi är en av de bästa platserna för samarbeten som skapar värde. Här är alla viktiga i arbetet med att skapa ett hållbart samhälle där vi vill leva, gammal som ung. I Orsa finns gemenskap, mod och skaparkraft.

I Orsa finns livskvalitet.

Att bo i Orsa är att leva.

I Orsa är naturen alltid tillgänglig och synlig. Här finns ett unikt centrum för upplevelser utomhus och här finns den orörda vildmarken och tystnaden. Orsa är en plats som vi är stolta över. Vi tar hand om varandra, vår miljö och vår natur och här behöver ingen vara ensam. Vi har ett liv i balans och det är tryggt att leva just här.

Vi har en fot i historien och en i framtiden. Här finns en kulturbygd med en särskild känsla och anda. Här finns hus som berättar vår historia och nya hållbara boenden som sticker ut. Orsa är en mittpunkt för musik och kultur och här finns en framtidstro där vi bevarar och skapar nytt med stolthet och glädje. I Orsa har vi tid och kraft att leva.

I Orsa gör vi saker möjliga.

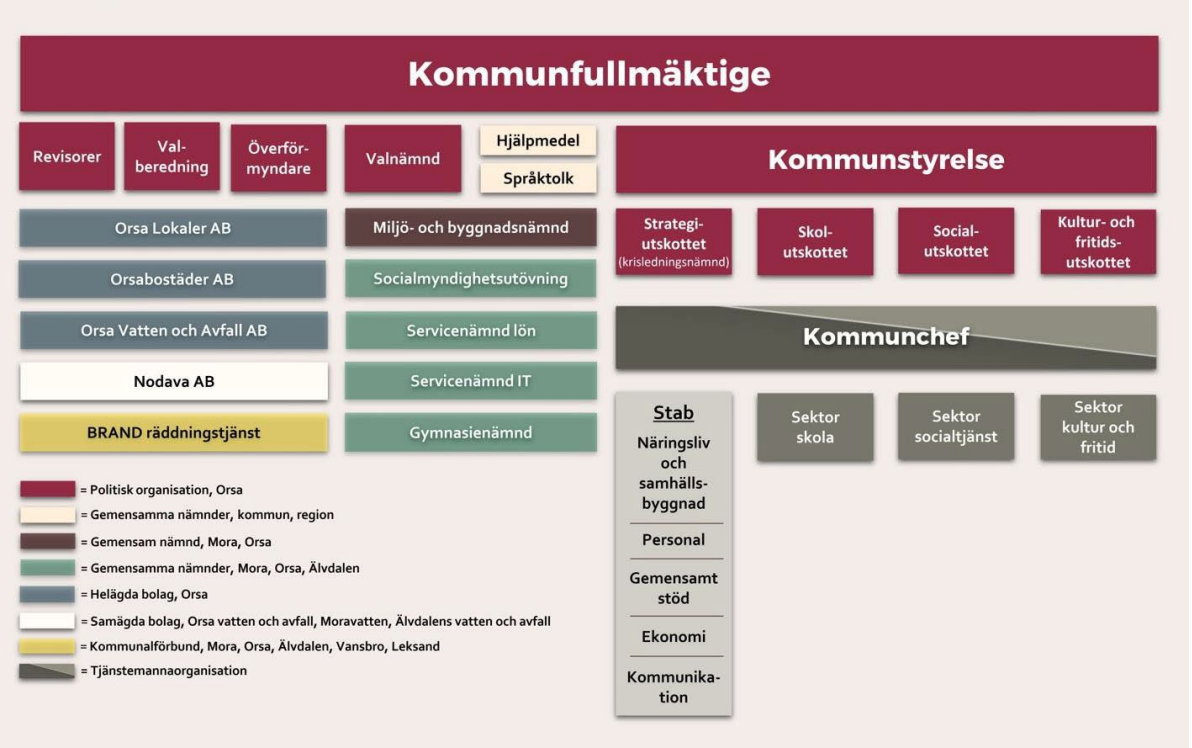
I Orsa möter du det enkla.

I Orsa finns en naturlig närhet och ständiga samtal mellan invånare, besökare, föreningar och företagare. Här finns en välkomnande öppenhet som lägger grunden för allt vi gör. Vi kommunicerar i alla riktningar och här finns Sveriges bästa invånardialog.

I Orsa gör vi saker tillsammans och på ett enkelt sätt. Här är det lätt att skapa, mötas, förnya och förvalta. Genom vår öppenhet är vi trovärdiga och har ett klimat där alla strävar efter bra lösningar för dem vi finns till för. Här både vill och hinner vi mer.

Vi och vår skog och mark, våra byar och centrum bjuder in till nya möjligheter. Här finns företagare och entreprenörer som erbjuder tjänster och produkter både lokalt och globalt. Här möter digitala lösningar både unika affärer och personlig service, vilket för många är ett resmål i sig. Här är det helt enkelt lätt att uppleva kvalitet. I Orsa gör vi det möjligt.

Den kommunala koncernen

Kommunkoncernen är det samlade begreppet för hela kommunens verksamheter. Här ingår såväl den politiska organisationen, tjänstemannaorganisationen samt helägda bolag. Kommunens uppgifter och befogenheter regleras ytterst av regeringsformen och kommunallagen.

I den kommunala koncernen ingår bolag där kommunen har minst 20 procents inflytande. Kommunen äger 35 procent i Oreälvens Kraft AB men inflytandet beräknas inte vara så stort att kommunens andel av bolaget ska konsolideras. Kommunen är även delägare i Visit Dalarna AB till 6,67 procent, och Inlandsbanan AB 6 procent.

Sedan 1 januari 2023 har Orsa och Mora en gemensam miljö och byggnadsnämnd och de båda byggnadsnämnderna i Mora och Orsa samt den tidigare gemensamma miljönämnden har upphört.

Valet till kommunfullmäktige i september 2022 resulterade i följande mandat: Vänsterpartiet 2 mandat, Socialdemokraterna 7 mandat, Miljöpartiet 1 mandat, Centerpartiet 11 mandat, Kristdemokraterna 2 mandat, Moderaterna 3 mandat, Sverigedemokraterna 5 mandat.

Centerpartiet och Socialdemokraterna bildar politisk majoritet i Orsa kommun 2022–2026.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Orsa 2050

All styrning i Orsa kommun tar sin utgångspunkt i den gemensamma visionen, *Orsa 2050*. Visionen är beslutad av kommunfullmäktige under våren 2020 och ska fungera som en ledstjärna och vara styrande för hela kommunens utveckling. I det dagliga arbetet ska visionen vara vägledande i allt från målformuleringar till genomförande av uppdrag och aktiviteter.

Kommunens verksamheter styrs också på olika sätt av lagstiftning. Grundläggande krav finns i kommunallagen, förvaltningslagen och aktiebolagslagen. Kommunens verksamhet regleras i vissa fall även genom speciallagar för olika områden. Inom kommunen finns dessutom styrdokument som alla verksamheter är skyldiga att följa. I styrdokumenten regleras ramar och gemensamma förhållningssätt för verksamheterna. I kommunens *Riktlinje för styrdokument* beskrivs de olika kategorierna och nivåerna av styrdokument i kommunen.

Mål- och resultatstyrning

Kommunens styrmodell bygger på mål- och resultatstyrning. Det innebär att kommunfullmäktige beslutar om de övergripande mål som kommunkoncernen som helhet ska arbeta mot för att röra sig i riktning mot visionen. Målen följs upp med hjälp av indikatorer.

Ekonomistyrning

Kommunens resurser ska användas och utnyttjas effektivt. Då resurserna är begränsade måste såväl uppdraget till verksamheterna som de arbetssätt som används inom verksamheterna planeras och genomföras i förhållande till de ekonomiska förutsättningarna.

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, vilket innebär att de ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt. Kommunerna ska enligt lagen anta mål både för ekonomin och för verksamheten – så kallade finansiella mål och verksamhetsmål. De finansiella målen ger ramar för verksamhetens omfattning och resultat, och verksamhetsmålen anger hur medlen ska användas på ett ändamålsenligt sätt.

Uppdragsstyrning

Uppdragsstyrningen är den politiska ledningens mest konkreta verktyg. Särskilda uppdrag från den politiska ledningen beslutas årligen i kommunplanen. Ett uppdrag ska tydligt beskriva vad som ska utföras eller utredas samt tidpunkt för uppföljning och återredovisning.

Uppföljning och kvalitetssäkring

Det ligger på varje nämnd och bolag att ansvara för god kvalitet i uppföljningsarbetet och för att detta sker enligt en väl utarbetad process. Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal.

I kommunens delårsrapport och i den avslutande årsredovisningen lämnar kommunstyrelsen en övergripande rapport till kommunfullmäktige om hur kommunen lyckats leva upp till de mål som finns i kommunplanen. I såväl delårsrapporten per augusti som i årsredovisningen redovisas

måluppfyllelse, resultat, ekonomisk ställning och finansiering. Även en sammanställning av resultatet för hela kommunkoncernen, det vill säga kommunen och bolagen gemensamt, redovisas.

Internkontroll

Orsa kommuns internkontroll genomförs utifrån *Riktlinje för internkontroll*. Syftet med riktlinjen är att säkerställa att kommunstyrelsen och de kommunala bolagen upprätthåller en tillfredsställande internkontroll.

Internkontrollen ska säkerställa lagefterlevnad, ändamålsenlighet och kostnadseffektivitet i verksamheterna och att verksamheternas rapportering och information är tillförlitlig.

Övergripande planeringsförutsättningar 2026–2028

Befolkningsutveckling

Den demografiska utvecklingen visar att kommuner och regioner har flera tuffa år framöver. För Orsas del visar SCB:s befolkningsframskrivning en minskning i antal invånare fram till 2040. Detta är till följd av ett prognostiserat lägre barnafödande i kommun. Födelsetalen prognostiseras till i genomsnitt 52 barn årligen under de kommande tio åren enligt SCB.

Antalet invånare över 80 år prognostiseras öka med drygt 20 procent fram till 2035, vilket kommer att öka behoven av välfärdstjänster. Samtidigt minskar antalet personer i arbetsför ålder med cirka 4 procent under samma period. För år 2024 hade dessutom kommunen ett negativt flyttnetto, vilket betyder att antalet utflyttade från kommunen var högre än inflyttade till kommunen.

Den ekonomiska utvecklingen på nationell nivå

De senaste årens höga inflationstakt medför att vi i dagsläget har ett betydligt högre kostnadsläge än tidigare. Inflationstakten tenderar att avta även om inflationen har stigit de senaste månaderna. I takt med den sjunkande inflationen börjar även räntenivåerna att sjunka. Pensionskostnaderna har utgjort en stor del av kommunernas kostnadsökningar under 2023 och 2024, från och med 2025 och de närmaste åren blir pensionskostnaderna betydligt lägre.

Utredningen Nätt och jämnt, som handlar om det kommunala utjämningssystemet, skulle för Orsa innebära minskade intäkter med 6 miljoner kronor per år om hela förslaget träder i kraft.

De krig och konflikter som pågår i världen kan också komma att påverka oss på olika sätt. Ett annat stort hot är de ständiga attacker som våra IT-system utsätts för.

Den ekonomiska utvecklingen av Orsa kommuns ekonomi

Kommunen har de senaste åren redovisat goda resultat vilket även prognosen för 2025 visar. Den senaste skatteprognosen från 3 oktober 2025 är något lägre för 2026 än de siffror som användes i 2025 års kommunplan däremot ser utvecklingen för 2027 och 2028 bättre ut. En osäkerhet i kommunplanen är oron för färre invånare och en försämrad kostnadsutjämning, vilket ytterligare skulle försämra kommunens intäkter. Detta medför stora utmaningar för resultaten under perioden 2026-2028. Arbetet med treåriga detaljbudgetar har ytterligare tydliggjort behovet att omfördela resurser utifrån demografin och förflyttat medel från Skolutskottet till Socialutskottet.

Det högre kostnadsläget och de osäkra skatteintäkterna gör att kommunen inte kommer att nå en budget i balans utan att extra åtgärder vidtas. De extra åtgärder som planeras är inte i detalj klara inför att kommunplanen skrivs vilket gör att de endast redovisas som en klumpsumma och får i ett senare skede fördelas på respektive verksamhet.

Det pågår stora investeringar inom kommunen bland annat ett nytt särskilt boende för äldre (SÄBO) samt en överföringsledning från Grönklitt för att kunna möjliggöra en expansion av verksamheten i Grönklitt. Överföringsledningen är en investering som genomförs av det helägda bolaget Orsa Vatten och Avfall AB. Vad gäller VA-nätet kommer det förmodligen att krävas stora investeringar,

vilket inte är unikt för Orsa utan genomgående för hela landet med tanke på att befintlig infrastruktur börjar bli ålderstigen.

Mål och uppdrag 2026–2028

Kommunen har åtta övergripande mål. Varje mål hör till ett målområde som har koppling till *Vision Orsa 2050*. Många av målen är kommunövergripande vilket betyder att flera verksamhetsområden tillsammans bidrar till att målen uppfylls. Samordning så att alla mål omhändertas sker via kommunledningsgruppen och ansvarig chef.

Utgångspunkten för de övergripande målen är att de ska rama in de mest prioriterade områdena. Inom de delar där det finns statlig styrning bör målen anknyta till den statliga målsättningen.

Målområde		Mål	Ansvar
I Orsa skapar vi med människor, inte för	**1**	Orsas invånare upplever att de kan vara delaktiga i kommunens utveckling	Kommunstyrelsen Strategiutskottet Skolutskottet
	2	Eleverna är trygga och längtar till skolan	Kommunstyrelsen Skolutskottet
	3	Undervisningen stimulerar eleverna till lärande	Kommunstyrelsen Skolutskottet
I Orsa finns livskvalitet	**4**	Orsa har en bra äldreomsorg	Kommunstyrelsen Socialutskottet
	5	Orsas befolkning ökar	Kommunstyrelsen Strategiutskottet
	6	Frånvaron från arbete på grund av sjukdom ska minska tills den når en långsiktigt stabil och låg nivå	Kommunstyrelsen Strategiutskottet
I Orsa gör vi saker möjliga	**7**	Orsa har Sveriges bästa företagsklimat	Kommunstyrelsen Strategiutskottet
	8	Kommunen har en god ekonomisk hushållning	Kommunstyrelsen Strategiutskottet

Beskrivning av mål, indikatorer och uppdrag

I följande avsnitt beskrivs de övergripande och de indikatorer som används för att följa upp målen. Utöver de beskrivna målen har nämnderna och utskotten fått ett antal uppdrag från den politiska majoriteten. Precis som målen är varje uppdrag kopplat till ett av de tre målområdena och följs upp och redovisas i årsredovisningen. Symbolerna under varje målområde visar på hur respektive målområde och *Vision Orsa 2050* hänger ihop med de globala hållbarhetsmålen.

Målområde 1: I Orsa skapar vi med människor, inte för

Mål	Ansvar	Indikator						Ansvar
Orsas invånare upplever att de kan vara delaktiga i kommunens utveckling	Kommunstyrelsen Strategiutskottet Skolutskottet	Möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter – *andel (%) positiva svar ska öka (SCB-medborgarundersökning)*						Strategiutskottet
		Utfall 2023	**Utfall 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		26,0	35,0	öka	öka	öka	öka	
		Möjligheterna att delta aktivt i arbetet med utveckling av kommunen (till exempel genom invånardialog, samråd) -*andel (%) positiva svar ska öka (SCB- medborgarundersökning)*						Strategiutskottet
		Utfall 2023	**Utfall 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		47,0	49,0	öka	öka	öka	öka	
		Barn och unga (åk 4–9) som har vetskap om sina möjligheter att påverka i samhället- *andel (%) positiva svar ska öka (Lupp-enkät+ egen skolenkät) Ändrad mätning 2024*						Skolutskottet
		Utfall 2023	**Utfall 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		26,0	66,0	öka	öka	öka	öka	
Eleverna är trygga och längtar till skolan	Kommunstyrelsen Skolutskottet	Jag känner mig trygg i skolan (1–9) - *andel (%) positiva svar ska öka (trivselenkät)*						Skolutskottet
		Utfall 2023	**Utfall 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		81,5	87,2	öka	öka	öka	öka	
		Andelen (%) elever (F-9) med mer än 40 procent frånvaro ska minska						Skolutskottet
		Utfall 2023	**Utfall 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		5,1	3,6	minska	minska	minska	minska	
Undervisningen stimulerar eleverna till lärande	Kommunstyrelsen Skolutskottet	Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen) – *ska ligga på grönt/25 procent bästa kommunerna (Kolada)*						Skolutskottet
		Utfall 2023	**Utfall 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		212 gult	198 rött	grönt	grönt	grönt	grönt	
		Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, *andel (%) ska ligga på grönt/25 procent bästa kommunerna (Kolada)*						Skolutskottet
		Utfall 2023	**Utfall 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		79,7 gult	67,1 rött	grönt	grönt	grönt	grönt	

Målområde 2: I Orsa finns livskvalitet

Mål	Ansvar	Indikator						Ansvar
Orsa har en bra äldreomsorg	Kommunstyrelsen Socialutskottet	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, *andel (%) Orsa ska vara bland 25 procent bästa kommunerna/grön nivå (Kolada)*						Socialutskottet
		Utfall 2023	**Utfall 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		91,0 gult	91,3 grönt	grönt	grönt	grönt	grönt	
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, *andel (%) Orsa ska vara bland 25 procent bästa kommunerna/grön nivå (Kolada)*						Socialutskottet
		Utfall 2023	**Utfall 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		72,0 rött	70,0 rött	grönt	grönt	grönt	grönt	
Orsas befolkning ökar	Kommunstyrelsen Strategiutskottet	Invånarantalet i Orsa ökar - ö*kar från år till år*						Strategiutskottet
		Utfall 2023	**Utfall 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		6 908	6 851	öka	öka	öka	öka	
Frånvaron från arbete på grund av sjukdom ska minska tills den når en långsiktigt stabil och låg nivå.	Kommunstyrelsen Strategiutskottet	Medarbetarnas sjukfrånvaro (%) ska minska						Strategiutskottet
		Utfall 2023	**Utfall 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		9,1	8,8	8,3	7,8	7,8	7,8	
		Sjukpenningtal för befolkning ska minska över tid (antal dagar totalt män och kvinnor)						Strategiutskottet
		Utfall 2023	**Utfall 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		14,7	18,5	minska	minska	minska	minska	

Rättelse: För sjukpenningtalet för befolkningen (antal dagar totalt för män och kvinnor) ska genomsnittet av värdena under året redovisas. Tidigare redovisades enbart värdet för december, vilket var felaktigt.

Målområde 2: I Orsa finns livskvalitet		
Uppdrag	**Ansvar**	**Tidsperiod**
Göra investeringar för ett grönare och attraktivare centrum, med fokus på Slipstenstorget.	Strategiutskottet	2024–2026
Verka för att Skräddar-Djurberga ska bli kulturreservat.	Kultur och fritid	2025–2026

Målområde 3: I Orsa gör vi saker möjliga

Mål	Ansvar	Indikator						Ansvar
Orsa har Sveriges bästa företagsklimat	Kommunstyrelsen Strategiutskottet	Sammanfattande omdöme för företagsklimatet i kommunen (Svenskt Näringsliv) - *ska förbättras från år till år*						Strategiutskott
		Utfall 2023	**Utfall 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		4,3	4,3	öka	öka	öka	öka	
		Orsas plats i Svenskt Näringslivs ranking om lokalt företagsklimat förbättras -*ska förbättras från år till år*						Strategiutskott
		Utfall 2023	**Utfall 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		48	47	förbättras	för-bättras	för-bättras	för-bättras	
Kommunen har en god ekonomisk hushållning	Kommunstyrelse Strategiutskottet	Kommunens resultat ska under perioden i genomsnitt uppgå till minst 1,5 % av skatteintäkterna*						Strategiutskott
		Utfall 2023	**Prognos 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		4,2	2,9	minst 1,5 %*	minst 1,5 %*	minst 1,5 %*	minst 1,5 %*	
		Soliditeten inklusive samtliga pensionsåtaganden i koncernen ska uppgå till minst 20 % (planperioden).						Strategiutskott
		Utfall 2023	**Prognos 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		29,4	28,1	minst 20 %	minst 20 %	minst 20 %	minst 20%	
		Max 2 % avvikelse mellan prognos vid delårsbokslut och utfall vid årsbokslut.						Strategiutskott
		Utfall 2023	**Utfall 2024**	**Mål 2025**	**Mål 2026**	**Mål 2027**	**Mål 2028**	
		0,9	0,7	max 2 %	max 2 %	max 2 %	max 2 %	

** Enligt kommunens ekonomiska riktlinjer ska resultatet över en femårsperiod uppgå till minst 1,5 % av skatteintäkterna*

Målområde: I Orsa gör vi saker möjliga		
Uppdrag	**Ansvar**	**Tidsperiod**
Uppföra en gästbrygga vid Ångbåtsudden.	Kultur och fritid	2026

Verksamheterna

Kommunstyrelsen

Ordförande: Mikael Thalin (C)
1:e vice ordförande: Magnus Bjurman (S), 2:e vice ordförande: Marc Ersson (SD)
Förvaltningschef: Marie Ander, kommunchef

Grunduppdrag

Kommunstyrelsen har helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens ärenden och ha uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders verksamhet.

Planeringsförutsättningar och prioriteringar 2026

Kommunen har under flera år haft en stabil ekonomi men utmanas av en förändrad demografi och minskade skatteintäkter samtidigt som vi står inför stora investeringar.

I Orsa skapar vi med, inte för

Invånardialogerna fortgår enligt Vision 2050 för att stärka demokratin och ge möjlighet till insyn och delaktighet för att uppnå målet att Orsas invånare upplever att de kan vara delaktiga i kommunens utveckling.

Skolan arbetar mot målen att eleverna är trygga och längtar till skolan och undervisningen stimulerar eleverna till lärande. Insatser relaterade till målen i grundskolan är arbete i skolsociala team, samverkan skola, socialtjänst polis och fritid (SSPF), fortsätta fördjupa, utveckla och analysera kvalitetsarbetet i för- och grundskolorna. Förskolans fokusområde för att nå målen är arbete med tydliggörande pedagogik. Skolan behöver utifrån den demografiska utvecklingen minska antalet förskoleplatser inför hösten 2026. Vidareutbildning genomförs 2026 för att förbereda den en 10-åriga grundskolan som införs från och med hösten 2028.

I Orsa finns livskvalitet

Socialtjänsten arbetar för att Orsa har en bra äldreomsorg och att alla delar av socialtjänsten ska präglas av trygghet och god tillgänglighet. I och med den nya socialtjänstlagen förväntas flera insatser kunna erbjudas utan behovsprövning. Inflödet av nya behov förväntas även i övrigt fortsätta öka under 2026, i takt med att andelen äldre ökar. Det viktigt att göra verksamheten än mer resurseffektiv, då äldreomsorgen alltjämt kräver mer personella och materiella resurser än innan pandemin. Bygget av äldreboendet Slipstenen fortskrider och beräknas stå klart för inflyttning under 2027.

Ett av kommunens mål är att Orsas befolkning ökar. Prioriterade detaljplaner är kopplade till bostads- och näringslivsutveckling.

Inom kultur och fritid planeras en ny långbrygga vid Udden kommer att byggas under året, förutsatt att tillståndsprocessen och projektering löper som planerat. Utifrån aktuell statusbesiktning på Simhallen framgår att den behöver renoveras under året.

I Orsa gör vi saker möjliga

Kommunen har ett gott näringslivsklimat och siktar mot Sveriges bästa företagsklimat. Kompetensförsörjning, bostadsutveckling samt besöksnäring är prioriterade områden.

Det är viktigt att Orsa klarar målet att kommunen har en god ekonomisk hushållning. Det innebär att vi måste ha ett långsiktigt perspektiv för att klara den kommunala verksamheten. Det är tydligt att elevunderlaget minskar och att andelen äldre ökar. Vi måste prioritera våra resurser för att på bästa sätt möta våra invånares behov med befintliga resurser. Det är uppenbart att vi måste förändra våra arbetssätt och fördela resurserna dit de behövs mest. För att klara detta måste vi tillvarata digitaliseringens möjligheter. Samtidigt ökar de digitala riskerna vilket gör att vi måste öka den digitala säkerheten. Möjligheterna till utökad samverkan med fler dalakommuner avseende IT och lön ses över.

Strategiutskottet

Ordförande: Mikael Thalin (C)
1:e vice ordförande: Magnus Bjurman (S), 2:e vice ordförande: Marc Ersson (SD)
Verksamhetsansvarig: Marie Ander, kommunchef

Grunduppdrag

Utskottet har till uppgift att bereda strategiska frågor och ärenden som inte bereds av andra utskott inom kommunstyrelsen, till exempel näringslivsfrågor, samhällsplanering, VA-planering, detaljplaner, samt andra övergripande frågor som rör alla verksamheter. I staben som arbetar mot kommunstyrelsen och strategiutskottet finns enheterna näringsliv- och samhällsbyggnad, ekonomi, kommunikation, personal och gemensamt stöd.

Planeringsförutsättningar och prioriteringar 2026

Kommunen har i grunden en god ekonomi men utmanas av minskade skatteintäkter. En viktig del i den ekonomiska styrningen är att ha en långsiktig planering av driftskostnader och investeringar.

I Orsa skapar vi med människor, inte för

Genom att fortsätta arbeta med unga kommunutvecklare, nu på helårsbasis, och ett strukturerat arbete med invånardialoger arbetar vi mot målet Orsas invånare upplever att de kan vara delaktiga i kommunens utveckling.

Kosten fortsätter att arbeta efter kostpolicyn med att öka andelen lokalt producerade livsmedel och mat som är god, näringsrik och lagad från grunden.

Orsa kommun strävar efter att kommunicera med öppenhet, dialog, tydligt och tillgängligt för att skapa delaktighet och engagemang.

I Orsa finns livskvalitet

För att nå målet att Orsas befolkning ökar är prioriterade detaljplaner under 2026 kopplade till bostads- och näringslivsutveckling. Kommunen har tillfälligt pausat arbetet med detaljplan för Löva Strand med förhoppningar om lättnader i artskyddsförordningen. I Grönklitt finns beslut om två detaljplaner (en av dem är överklagad) och arbete med planprogram för att utveckla området i stort pågår. I ett privatägt område i Viborg förväntas en detaljplan antas under året. 2026 prioriteras privata detaljplaner för småhus på fastigheter i Hansjö och Bäcka.

Arbetet med att öka Orsas attraktionskraft och få fler besökare att bosätta sig i Orsa fortsätter under 2026. Orsa centrum ska fortsätta göras tryggare, grönare, mer attraktivt och tillgängligt för våra medborgare.

Kommunen behöver stärkas upp inom området för säkerhet (särskilt informationssäkerhet), civilt försvar och beredskap för att nå upp till de ökade kraven kopplade till samhället i stort. Kartläggning och kompetenshöjning för att förebygga välfärdsbrottslighet är ett prioriterat område.

Fortsatt utveckling inom digitalisering är nödvändig för att skapa tillgänglighet och god service för våra medborgare. Kommunen deltar i SKR:s initiativ inom Handslaget med bland annat digital post

och säker digital kommunikation.

I Orsa gör vi saker möjliga

Arbete med målet Orsa har Sveriges bästa företagsklimat fortgår enligt näringslivsstrategin där kompetensförsörjning, bostadsutveckling och besöksnäring är prioriterade områden. Under året ska ett arbete genomföras för att ta fram en servicepolicy som ett led i att förverkliga visionens intention om att i Orsa skapar vi med, inte för. En viktig fråga för alla medarbetare är fokuset på dem som vi är till för. Intentionen är att ha alkoholhandläggningen tillsammans med flera kommuner genom samverkansavtal. År 2026 ska näringslivsstrategin förnyas.

Ett av kommunens mål är att kommunen har en god ekonomisk hushållning vilket bland annat målsätts med att kommunens resultat under perioden minst ska uppgå till 1,5 % av skatteintäkterna. Kommunen arbetar nu med treåriga detaljbudgetar och prognoser för att ha koll på kostnadsutvecklingen och förändringar utifrån demografiska förutsättningar.

Det är viktigt att våra medarbetare mår bra och ett mål är att sjukfrånvaron ska minska. Vi måste fortsätta arbetet med en effektiv organisation och en god arbetsmiljö.

Skolutskottet

Ordförande: Susann Lindblad (C)
Vice ordförande: Elisabet Setterlund Alvarsson (M)
Verksamhetsansvarig: Christine Alexandersson, skolchef

Grunduppdrag

Sektor Skola har i uppdrag att skapa ett gott lärande i en trygg miljö där alla elever ska lyckas. Den omfattar grundskola, anpassad grundskola, fritidshem och förskola. Områdena regleras av statlig styrning i form av skollag, skolförordning, Skolverkets föreskrifter och läroplaner för de olika skolformerna. Tillsynsmyndighet för verksamheten är den statliga myndigheten Skolinspektionen. Kommunen har fyra grundskolor: tre F-6 skolor och en 7–9 skola, en anpassad grundskola årskurs 1–3 samt fem förskolor. Det finns två fristående förskolor där kommunen har tillsynsansvar, samt en fristående skola F-6.

Planeringsförutsättningar och prioriteringar 2026

Skolan arbetar mot målen att eleverna är trygga och längtar till skolan och undervisningen stimulerar eleverna till lärande. Exempel på aktiviteter och insatser relaterade till målen i grundskolan är arbete i skolsociala team, samverkan Skola Socialtjänst Polis och Fritid (SSPF), utbildningsinsatser, analysgrupp matematik, vidareutveckling av arbete med NTA (ett skolutvecklingsprogram för naturvetenskap och matematik) och arbete med strukturerad undervisning. Förskolans fokusområde för att nå målen är framför allt arbete med tydliggörande pedagogik.

Skolan kommer under 2026 att fortsätta fördjupa, utveckla och analysera kvalitetsarbetet i för- och grundskolorna. Ett fungerande kvalitetsarbete som harmoniserar med Skolverkets nationella kvalitetssystem är enligt Skolverket avgörande för att kunna främja alla barns och elevers utveckling och lärande. Ett tydligt och långsiktigt kvalitetsarbete bidrar också till att huvudmannens kompensatoriska uppdrag tydliggörs och riktade insatser får ett bättre utfall. Dokumentationen av systematiskt kvalitetsarbete ute på skolorna säkerställs genom arbete med läroplattformen, årshjul för varje årskurs samt analysverktyg. Skolan kan se att resultaten i de yngre åldrarna har ökat systematiskt genom att ha fokus på läsa-skriva-räkna garantin och tidiga insatser som följs upp systematiskt. Ledningsgruppen för skolan fortsätter under 2026 att medvetet och systematiskt följa upp resultat.

Enligt prognos kommer antalet barn i behov av förskoleplats fortsätta att minska ytterligare de kommande åren. Sektor skola följer den demografiska utvecklingen och behöver inför hösten 2026 se över organisation och minska verksamhet utifrån att det blir färre barn som behöver förskoleplatser.

Arbetet med digitala nationella prov i grundskolans årskurs 6 och 9, som av säkerhetsskäl stoppades tillfälligt på nationell nivå under 2025, har nu återupptagits. Genomförande av de digitala proven kommer att ske under våren 2026.

Den 10-åriga grundskolan införs från och med hösten 2028. Det innebär att förskollärare i förskoleklass behöver vidareutbilda sig i matematik och svenska för att vara behöriga att undervisa. Arbetet med vidareutbildning påbörjas 2026.

Under 2026 fortsätter förarbetet med nya lokaler för hemkunskap och slöjd på Orsaskolan. Även utemiljön i verksamheterna har prioriterats och arbetet fortgår även under våren 2026.

Samarbetet med skola och näringsliv fortsätter som planerat med fler och fördjupade aktiviteter inplanerade i det gemensamma årshjulet. Arbetet med nationella riktlinjer för krisberedskap inom sektor skola fortsätter.

Socialutskottet

Ordförande: Håkan Yngström (C)
Vice ordförande. Bengt-Åke Svahn (KD)
Verksamhetsansvarig: Jesper Karlsson, socialchef

Grunduppdrag

Sektor socialtjänst ansvarar för och genomför delar av det som brukar beskrivas som det sociala skyddsnätet. Här ges vård, stöd och omsorg till äldre och de som har någon form av funktionshinder. Insatserna ska utformas så att de stärker den enskildes möjligheter att leva ett tryggt och självständigt liv. Stöd och hjälp till barn, ungdomar, familjer och vuxna kan även erhållas via individ- och familjeomsorgen.

Verksamheten är lagstyrd, det stöd och den omsorg som ges har den enskilde rätt till enligt viss lagstiftning – huvudsakligen socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Planeringsförutsättningar och prioriteringar 2026

År 2026 blir det första hela året med den nya socialtjänstlagen. Socialtjänsten ska främja jämlika och jämställda levnadsvillkor, ha ett tydligt barnrättsperspektiv, arbeta förebyggande och vara lättillgänglig. I och med den nya lagen har det blivit möjligt att ge insatser utan behovsprövning och insatserna och arbetssätten ska vara kunskapsbaserade och ha god kvalitet. I kommunen erbjuds numera en lång rad av de insatser som ges av öppenvården inom IFO på det nya sättet, att det alltså inte krävs beslut för att få sådant stöd längre. Förhoppningen är att fler insatser ska sättas in på detta lite enklare sätt framöver.

Inflödet av nya behov förväntas även i övrigt fortsätta öka under 2026, i takt med att andelen äldre blir fler, på samma sätt som det sett ut i flera år nu. Det är således av fortsatt yttersta vikt att göra verksamheten än mer resurseffektiv, då äldreomsorgen alltjämt kräver mer personella och materiella resurser än innan pandemin. Det är likaledes fortsatt viktigt att hålla i arbetet med att anpassa verksamheten för att kunna möta den oundvikliga demografiska utmaningen.

Det systematiska kvalitetsarbetet är fortsatt prioriterat. Här är det viktigt att vara konsekvent och uthållig då man vill åstadkomma genomgripande och beständig förändring. Verksamheten arbetar precis som tidigare i enlighet med årshjulet för det systematiska kvalitetsarbetet.

Bygget av äldreboendet Slipstenen fortskrider och beräknas stå klart för inflyttning under 2027. Med andra ord är 2026 sista året innan inflyttning, så arbetet och förberedelserna kommer bli alltmer konkreta och intensifieras under året.

Kultur- och fritidsutskottet

Ordförande: Magnus Bjurman (S)
Vice ordförande: Lars-Olov Simu (KD)
Verksamhetsansvarig: Fredrik Svensson, kultur och fritidschef

Grunduppdrag

Sektor kultur och fritid arbetar med frågor som omfattar enheterna Kultur, Bibliotek, Ungdomens hus, Musikskola och Fritid. Lagar som styr verksamhetsområdet är bland annat bibliotekslagen. Grunduppdraget är att erbjuda Orsas medborgare ett tillfredsställande utbud av fritidsaktiviteter som stimulerar en aktiv fritid och god folkhälsa samt ett kulturellt utbud som stimulerar till personlig utveckling och god hälsa.

Planeringsförutsättningar och prioriteringar 2026

Den ekonomiska ramen för 2026 har minskat mot föregående år, vilket innebär att prioriteringar behöver göras i utskottet. Investeringsbehovet kring kommunens fritidsanläggningar är stort, samtidigt som satsningar inom olika områden efterfrågas av föreningslivet.

Inom kultur kommer fokus ligga på att ta fram arbetssätt för att öka ungdomars delaktighet och påverkan i kulturlivet. Kulturlivet i Orsa behöver föryngra återväxten för att bibehålla kunskap och tradition. Under året kommer kultur också att lyfta fram och skapa nya möjligheter och strukturer för två särskilt utvalda konstdiscipliner, utan att utesluta andra konstdiscipliner. Kulturutbudets tillgänglighet kommer att granskas utifrån olika perspektiv. Musikskolan har implementerat ett nytt verksamhetssystem och kommer under året att komplettera undervisningen med digitalt material anpassat för varje enskild elev.

Program för fritid är det nya framtagna programmet som anger riktningen för arbetet inom området. Prioriterade områden för året är samverkan med föreningslivet, utvecklingsplan för Bergets friluftsområde samt att ta fram en anläggningsplan och plan för förvaltning över kommunens anläggningar. En plan för kommunens badplatser ska också tas fram. Förutsättningarna för att starta upp Fritidsbanken kommer att utredas vidare med hjälp av föreningen Fritidsbanken, som kommunen har anslutit sig till. Arbetet med en ny långbrygga vid Udden försenades under 2025 på grund av långa handläggningstider från myndigheter. Planen är att arbetet ska kunna påbörjas under 2026 och stå klar under året. Arbetet kring simhallens framtid kommer att vara prioriterat och utgå från de beslut som tas i frågan. Utreda möjligheterna att bygga en aktivitetshall i samverkan med föreningslivet är ett uppdrag som kommer att utföras under året. Ridhuset kommer fortsättningsvis att ägas av kommunen, uppdraget blir att ta fram en plan för hur det långsiktiga ägandet ska bli hållbart ekonomiskt.

Prioriterade mål för biblioteksverksamheten är att ha en varierande programverksamhet för barn och vuxna. Biblioteket ska erbjuda läsecirklar för vuxna i syfte att främja och inspirera till läsning samt författarbesök till barn och vuxna. Inom biblioteket prioriteras läsfrämjande aktiviteter för barn, såsom författarbesök och bokprat i skolan samt sommarboken, högläsning på flera språk mm på fritiden och Allas barnbarn och bokpåsar i förskolan. Projekt som startade upp 2025, Bokstart och Mer läsning, som båda syftar till att främja och öka barns läsning kommer att fortsätta under 2026 om ytterligare bidrag från Kulturrådet beviljas.

Ungdomens hus kommer att lägga fokus på riskhelger i samverkan med socialtjänst och polis.

Mora Orsa Miljö- och byggnadsnämnd

Ordförande: Per Ericson (M), Mora kommun
1:e vice ordförande: Per-Erik Wiik (C), Orsa kommun,
2:e vice ordförande: Peter Helander (C), Mora kommun
Förvaltningschef: Lena Bergman, miljö- och byggnadsförvaltningen

Grunduppdrag

Miljö- och byggnadsnämnden är en gemensam nämnd i samverkan mellan kommunerna Mora och Orsa. Nämnden har till uppgift att fullgöra kommunernas uppgifter inom bygg-, plan, kart-, miljö- samt alkohol- och tobaksområdet.

Miljö- och byggnadsnämnden bidrar med underlag för en god samhällsplanering och utveckling genom miljöövervakning, energieffektivisering och klimatpåverkan, naturvård samt kompetensstöd vid översiktsplanering och detaljplanering. Nämnden ska avge yttranden, lämna råd, upplysningar och information i frågor som rör nämndens verksamhet.

Nämnden har fyra verksamhetsområden varav tre är myndighetsutövning, i huvudsak inom följande lagstiftningar såsom plan-och bygglagen, miljöbalken, livsmedelslagen samt alkohol- och tobakslag. Planenheten upprättar nya detaljplaner, områdesbestämmelser samt översiktsplaner på uppdrag av kommunstyrelsen i respektive kommun.

Planeringsförutsättningar och prioriteringar 2026

Inom området alkohol och tobak har en utredning startats för att möjliggöra avtalssamverkan i norra Dalarna. Utredningen ska leda till att de kommuner som ingår i samverkan, bland annat Mora och Orsa, fattar ett inriktningsbeslut under hösten. Inom livsmedel och miljöbalken är det flera statliga utredningar på gång vilket kommer leda till en hel del förändringar om det verkställs. Det är bland annat föreslaget att all livsmedelskontroll ska förstatligas och att tillståndsprocessen inom miljöområdet förändras i grunden. Vi har ett behov av att fortsätta ta fram integrerade e-tjänster för miljöenheten, för att det ska bli möjligt behöver vi avsätta tid och resurser för detta arbete.

Utöver ändringarna den 1 juli 2025 förväntas ett nytt regelverk för bygglov bli lag den 1 december 2025. Förändringar i lovplikten, fler lovbefriade åtgärder och slopade krav på anmälan kan innebära en minskning av antalet byggärenden för bygglovsenheten, dock med risk för en kraftig förskjutning mot mer ofinansierad tillsyn i efterhand. Ovanstående ändringar innebär större skillnader i lovplikt mellan detaljplanerade och ej detaljplanerade områden. Lovplikten blir områdesbaserad genom högre krav på lov inom särskilt värdefulla områden, vilket kan få stor betydelse för Mora och Orsa som har stora kulturmiljövärden och byar med riksintresse. Vidare kommer det att krävas rivningslov utanför detaljplanerade områden vilket inte var fallet tidigare. En minskning av ärenden pga. kommande lagändringar kan således komma att balanseras med en ökning av bygg- och tillsynsärenden pga. utökad lovplikt.

En utredning pågår också om lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad. Denna ändring kan således få framtida negativa ekonomiska konsekvenser kopplat till kommunernas hantering av bostadsanpassningsbidrag, en budget som redan är ansträngd och ser ut att öka ytterligare med hänsyn till befolkningens ålderskurvor. Kommande förändringar i plan- och bygglag (2010:900) innebär således både möjligheter och utmaningar för kommunerna.

Både Mora och Orsa har under 2025 arbetat med processen kring mark- och exploateringsfrågor. Arbetssätten mellan förvaltningar och enheter som arbetar med samhällsplaneringsfrågor är tänkta att förbättras och effektiviseras.

Det råder även osäkerhet kring hur de nya reglerna för byggnation och strandskydd kommer att påverka vår verksamhet framöver, exempelvis är det oklart om vi kommer att behöva mäta in strandlinjer – och i så fall, vem som ska bära kostnaden för detta.

Gemensam gymnasienämnd

Ordförande: Johan Hed (C), Mora kommun
1:e vice ordförande: Anders Rosell (S), Orsa kommun,
2:e vice ordförande: Henrik Skottheim (C), Älvdalens kommun
Förvaltningschef: Mikael Söderberg, gymnasiechef

Grunduppdrag

Gymnasienämnden är en samverkan mellan Mora, Orsa och Älvdalen och den gemensammanämnden erbjuder sex högskoleförberedande och nio yrkesprogram, anpassad gymnasieskola, friskvårdsprofil, dansprofil, lärlingsutbildningar samt åtta idrottsutbildningar. Idrottseleverna motsvarar mer än en tredjedel av eleverna, både riksrekryterande och lokala idrottsutbildningar. Inom vuxenutbildningen finns svenska för invandrare, SFI, grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning, yrkeshögskola, Komvux som anpassad utbildning och hjälp till distansstudier för elever som läser mot högskolor via högskolecentrum. MOA gymnasium är certifierat som IB World School, Teknikcollege och Vård- och omsorgscollege.

Syfte med samverkan är att optimera den ekonomiska effektiviteten, säkerställa kompetensförsörjningen och verka för kvalitetsförbättringar.

Planeringsförutsättningar och prioriteringar 2026

Från och med den 1 juli 2025 träder ett nytt kapitel i skollagen i kraft som ställer tydliga krav på skolans säkerhetsarbete. Mora gymnasium behöver därför revidera sina säkerhetsrutiner, med särskilt fokus på inpasseringssystemet, för att säkerställa att obehöriga inte vistas på skolområdet under verksamhetstid. Detta arbete kräver både tekniska lösningar och organisatoriska insatser för att uppfylla lagens krav och skapa en trygg skolmiljö.

Under 2026 hanteras två parallella läroplaner, då den första årskullen enligt Gy25[1] påbörjade sina studier hösten 2025. Detta medför ökade kostnader och begränsade möjligheter till samläsning mellan årskurser under övergångsperioden. Implementeringen av Gy25 är en prioriterad uppgift, och innebär även ett behov av nya läromedel i flera ämnen för att säkerställa kvalitet och likvärdighet i undervisningen.

En annan förändring som påverkar verksamheten är att fler elever på yrkesprogram från och med hösten 2025 läser in grundläggande behörighet. Detta ställer krav på schemaläggningen och kan leda till längre skoldagar samt ökade kostnader, då fler kurser behöver erbjudas till fler elever inom ramen för yrkesprogrammen.

Specialidrott vid Mora gymnasium är en viktig profilverksamhet som får statsbidrag och lockar elever från hela landet, vilket möjliggör ett brett programutbud. Däremot saknar de lokala idrottsutbildningarna (LIU) särskilt stöd, vilket gör dem kostsamma att driva. En översyn av LIU-verksamheten bör därför genomföras för att säkerställa ekonomisk hållbarhet och likvärdighet mellan olika idrottsutbildningar.

[1] Gymnasiereformen 2025 är en reform av den svenska gymnasieutbildningen som ersätter dagens kursbetyg med ämnesbetyg från och med den 1 juli 2025.

Samtidigt står gymnasiet inför en demografisk utmaning. Mellan höstterminen 2025 och 2028 minskar det totala antalet presumtiva gymnasieelever i Mora, Orsa och Älvdalen med cirka 45 elever. Denna nedgång påverkar planeringen och dimensioneringen av gymnasieutbildningen. För att möta denna utveckling blir det avgörande att intensifiera marknadsföringen av det gemensamma gymnasiet i Mora. Målet är att fler elever från Älvdalen, Orsa och Mora ska välja att studera lokalt, i stället för att söka sig till andra orter. En genomlysning av programutbudet behöver göras för att anpassa gymnasiets kostym efter de minskade elevkullarna och det underskott som förvaltningen för närvarande har.

Vuxenutbildningen ska under 2026 fortsätta verka för god samverkan med kommuner, företag och näringsliv kring kompetensförsörjning. Projektet Yrkesväg fortsätter till juni 2026 med fokus på bärkraftighet, där arbetssättet behöver implementeras i ordinarie verksamheter. Målet med projektet är att fler utrikesfödda får relevanta utbildningsinsatser som ökar anställningsbarheten och leder till egen försörjning.

Under nästa läsår kommer hybridundervisning att införas på komvux. Vi har blivit beviljade medel för att utveckla detta via Yrkesväg. Hybridundervisning gör det möjligt för elever att delta i utbildningen oavsett var de befinner sig. Detta är särskilt viktigt i glesbygdsområden där långa resor kan vara ett hinder. Elever kan välja att delta antingen fysiskt eller digitalt beroende på vad som passar dem bäst vid varje tillfälle. Detta kan underlätta för dem som har andra åtaganden, såsom arbete eller familj. Genom att implementera hybridundervisning kan vuxenutbildningen möta olika behov och skapa en mer flexibel och tillgänglig utbildningsmiljö.

Gemensam nämnd för Social Myndighetsutövning

Ordförande: Bert Persson (C), Mora kommun
Verksamhetschef: Camilla Mahlberg, myndighetschef, Norra Dalarnas myndighetsservice

Grunduppdrag

Gemensam nämnd för social myndighetsutövning ansvarar för myndighetsutövning gällande äldreomsorg, funktionshindrade, familjerätt samt för systemadministration.

I verksamheten för äldre och funktionshinder regleras verksamheten främst av socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). De personer i Mora, Orsa och Älvdalens kommuner som uppfattar sig ha ett behov av stöd har rätt att få sin ansökan om stödinsatser prövad. Det är respektive kommuns socialförvaltning som ansvarar för att verkställa de insatser som har beviljats.

För familjerätten regleras verksamheten främst av föräldrabalken (FB) och SoL. Familjerätten handlägger ärenden gällande vårdnad, boende och umgänge samt faderskap och adoption. Flertalet av dessa beslutas av allmän domstol där familjerätten lämnat yttranden/upplysningar/utredningar, i vissa frågor kan nämnden själv bestämma. En annan viktig del av familjerättens verksamhet är en rådgivande verksamhet, frivilliga samarbetssamtal.

Systemadministratörerna är ansvariga för verksamhetssystemen för handläggning och verkställighet inom ovan nämnda områden samt inom kommunernas Individ- och familjeomsorg.

Planeringsförutsättningar och prioriteringar 2026

Den 1 juli 2025 trädde en ny socialtjänstlag (2025:400) i kraft. Lagen syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande, tillgänglig, jämställd och kunskapsbaserad.

Nämnden fortsätter att kartlägga behov av metoder och utbildningsinsatser för att säkerställa ett evidensbaserat arbetssätt i enlighet med lagens krav. Nämnden anpassar löpande arbetssätt, rutiner och kompetens för att tillgodose intentionerna i lagen samt för att säkerställa rättssäkerhet, kvalitet och tillgänglighet i verksamheten.

Det fortsatta utvecklingsarbetet omfattar även att etablera och fördjupa samarbeten med andra aktörer. Genom en stärkt samverkan skapas bättre förutsättningar för en helhetssyn och ett långsiktigt hållbart arbete.

Insatser utan behovsprövning är socialtjänstens nya möjlighet, genom nya socialtjänstlagen, att erbjuda vissa insatser för personliga behov till enskilda utan att de först måste genomgå en formell utredning och individuell behovsprövning. Syftet är att sänka trösklar och möjliggöra tidiga, förebyggande insatser för att minska behovet av mer omfattande insatser. Det är socialnämnderna i respektive kommun som beslutar om vilka insatser som ska erbjudas utan föregående behovsprövning framgent. I nuläget är det svårt att bedöma i vilken omfattning det kommer att påverka nämndens arbete.

Vi står inför en del demografiska utmaningar med en åldrande befolkning. Trots att

omsorgsbehovet inte ökar i samma takt som antalet äldre, enligt SKR:s bedömning, är det i dagsläget osäkert hur denna utveckling kommer att påverka nämndens ärendemängd och myndighetsutövning.

Digitalisering står i fokus för att effektivisera arbetet samt höja kvaliteten och öka tillgängligheten för den enskilde.

Gemensam servicenämnd för Löneadministration

Ordförande: Kjell Tenn (C), Älvdalens kommun
Förvaltningschef: Jennie Mörk, lönechef

Grunduppdrag

Norra Dalarnas Löneservice är en samverkan mellan Mora, Orsa och Älvdalens kommuner, kommunala bolag och förbund.

Uppdraget är att utföra löneadministration och förvalta tillhörande system, samt administrera pension och försäkringar för medarbetare.

I enhetens arbetsuppgifter ingår att ge support till kunder, leda systemutveckling, erbjuda utbildning och se till att det finns fungerande rutiner och processer för en effektiv och säker löneadministration.

Planeringsförutsättningar och prioriteringar 2026

Den digitala utvecklingen och komplexiteten inom löneområdet sätter allt högre krav på graden av kompetens. En förflyttning sker nu från manuellt och administrativt arbete med fokus att följa instruktioner och manualer till nya specialist- och systemnära roller som till exempel Payroll compliance med fokus på partnerskap med enhetens kunder.

Under 2025 pågick upphandling av ett LÖN/HR-system. Under 2026 kommer införandet att starta. Hela arbetet kommer att påverka Löneservice både ekonomiskt och resursmässigt. Om en annan leverantör än nuvarande vinner upphandlingen blir det ett omfattande införande av nytt system och byte av driftmiljö.

Långsiktigt mål är att införa digitala personalakter, där ett första steg är en kontinuerlig omvärldsbevakning och att ta fram en projektplan.

En AI-chatt som dygnet runt kan svara på enklare frågor är ett mål för att frigöra resurser för supporten till mer komplexa ärenden.

Den höga takten av systemutveckling och områden som AI, skapar både möjligheter och utmaningar. Det ger möjligheter till effektivare och säkrare arbetssätt, men förflyttar också behovet av resurser och kräver annan kompetens.

Det kommer att bli en utmaning att genomföra planerade satsningar och samtidigt klara av att leverera grunduppdraget med löneadministration.

Gemensam Servicenämnd IT

Ordförande: Anna Hed (C), Mora kommun
Förvaltningschef: Matthias Grahn, IT-chef

Grunduppdrag

Tre kommuner samverkar kring den gemensamma servicenämnden för IT – Mora, Orsa och Älvdalen. Mora är värdkommun och ordförandeskapet roterar mellan de deltagande kommunerna. Den gemensamma partsavsikten omfattar samverkan kring strategisk utveckling, projekt, styr- och samverkansmodellen, drift samt IT-säkerhet. Genom samordning av resurser och verksamheter ska nämnden bidra till ökad ekonomisk effektivitet, stärkt kompetensförsörjning och förbättrad kvalitet. Nämnden ansvarar för att leverera ett ändamålsenligt och effektivt IT-stöd till de samverkande kommunernas verksamheter. Stödet tillhandahålls som tjänster.

Planeringsförutsättningar och prioriteringar 2026

Digitaliseringens utvecklingstakt fortsätter att öka och med det följer nya krav på tillgänglighet, säkerhet och verksamhetsnytta. Vi står inför ett år där den tekniska utvecklingen, särskilt inom AI, automatisering och datadelning, påverkar både våra arbetssätt och invånarnas förväntningar. För att möta detta krävs fortsatt utveckling av våra interna processer inom eDIT samt förstärkt samverkan med verksamheterna.

Resursläget är fortsatt ansträngt. Behovet av att kunna skala upp eller ner leveranskapacitet inom korta cykler ställer krav på både organisation och prioriteringar. Vi ser också att digitaliseringen inte längre är ett komplement utan ett grundläggande verksamhetsstöd, vilket ökar behovet av förvaltning, resurser och tydlig styrning. Under 2026 behöver vi därför ytterligare förtydliga ansvar, roller och arbetssätt i samverkan med kommunerna.

Säkerhetsläget förblir osäkert och incidenterna ökar i både frekvens och komplexitet. Cybersäkerhet är därför fortsatt en prioriterad fråga. Fokus under året ligger på att stärka vår resiliens genom fördjupade samarbeten, kontinuerlig träning och ökad kapacitet för att förebygga, upptäcka och hantera hot.

Kompetensförsörjningen är en strategisk utmaning. Förmågan att rekrytera, utveckla och behålla rätt kompetens kommer att vara avgörande för att klara uppdraget. Under 2026 intensifierar vi därför vårt arbete med långsiktig kompetensutveckling, intern rörlighet och kompetensdelning inom eDIT.

Genom att fortsätta arbeta strategiskt med resurser, prioriteringar och kompetens och genom att bygga tillit i samverkan, kan vi skapa förutsättningar för en modern och robust digital infrastruktur som möter verksamheternas och invånarnas behov.

Orsa vatten och avfall AB (kommunalt bolag)

Ordförande: Leif Dahlfors (C)
Vice ordförande: Per Rudfeldt (M)
VD: Marilou Hamilton Levin

Grunduppdrag

Orsa vatten och avfall AB, hädanefter OVA, har till föremål för sin verksamhet att för Orsa kommuns räkning, såsom ensam ägare av bolaget, äga och förvalta Orsa kommuns återvinningscentral, återvinningsstationer samt vatten- och avloppsanläggningar. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe. Driften och administrationen av VA- och avfallsverksamheten hanteras av Nodava AB.

Planeringsförutsättningar och prioriteringar 2026

Avfall

Avfallshantering bedrivs enligt självkostnadsprincipen. Principen är att avgifterna ska täcka hela kostnad för avfallshanteringen. Driften av kommunens återvinningscentral sker i egen regi, medan insamling och behandling av avfall sker via entreprenörer och externa behandlingsanläggningar.

Senast 2027 ska insamlingen ske genom fastighetsnära insamling (FNI). Syftet med att införa FNI av förpackningar är framför allt att ge hushållen de bästa verktygen för att sortera ut sina förpackningar till återvinning. Det system som för närvarande ger den bästa servicen till hushållen och därmed förmodligen ger bäst nöjdhet och i förlängningen positiv inställning till källsortering är insamling i två fyrfackskärl.

Kommunen har beslutat om fyrfackskärl som huvudsakligt insamlingssystem. Entreprenören är upphandlad och systemet planeras att införa under november 2026.

Vatten och avlopp

Enligt ägardirektivet ska OVA bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom taxor. Vidare ska OVA uppvisa ett nollresultat utifrån bibehållen standard på VA-anläggningar och Va-nät.

OVA har en investeringsplan som sträcker sig i 10 år. Enligt planen kommer bolagets investeringar att uppgå till ca 120 miljoner kronor. Den största investeringen gäller ombyggnad av Bunk avloppsreningsverk. Ombyggnationen medför att avloppsreningsverket kan ta emot avloppsvatten från Orsa samt Grönklitt.

Investeringarna påverkar driftbudgeten i form av högre kapitalkostnader som i sin tur påverkar VA-avgifter.

Orsabostäder AB och Orsa Lokaler AB (kommunala bolag)

Ordförande: Bernt Westerhagen (C)
Vice ordförande: Per Rudfeldt (M)
VD: Roland Fållby

Grunduppdrag

Orsabostäder AB och Orsa Lokaler AB ska erbjuda attraktiva, trygga och livskraftiga miljöer för människor som vill bo och / eller verka i Orsa kommun nu och i framtiden. Bolagen ägs till 100 procent av Orsa kommun. Bolagen har egna organisationer inom fastighetsskötsel, lokalvård och köper administrativa tjänster mellan bolagen.

I nuläget har Orsabostäder cirka 2 000 boende i 762 bostäder samt 27 affärs- och kontorslokaler i sitt bestånd och håller på omvandlar en lokal till 7 nya lägenheter med inflyttning 1 nov 2025. Orsa Lokaler äger och förvaltar lokaler där kommunen driver sin verksamhet; som skolor, förskolor, kulturhus med bibliotek, gamla brandstationen, kommunhuset, Lillåhem, brandstationen och folkparken SKEER. Orsa Lokaler äger och förvaltar en industrifastighet på Borns industriområde, där ett tjugotal hyresgäster driver olika verksamheter. Utöver det har Orsa Lokaler förvaltningsuppdrag på kommunägda fastigheter som bland annat ishallen, ridhuset och byggnader på Tallheds flygplats.

Planeringsförutsättningar och prioriteringar 2026

Orsabostäder har ett stort underhåll som måste tas omhand på ett effektivt och ekonomiskt sätt. Den prioriteringsordning gällande åtgärder som finns i underhållsplanen är väldigt preliminär utifrån händelsers omfattning och ekonomiska förutsättningar. Bolaget utför NKI mätningar vartannat år för att få reda på hur våra hyresgäster trivs och vad man önskar utveckla i bostadsområdena. Under 2025 har NKI mätning utförts och ligger som en del i vårt långsiktiga budgetarbete. Ny mätning kommer utföras våren 2027. Utöver detta behöver bolaget fortsätta arbetet med de besparingar på 3 000 tkr som styrelsen beslutade 2021. För att möjliggöra ett av kommunens mål att öka inflyttningen till kommunen, har bolaget tilldelat markanvisningar på kvarten Hästen och Måsen för uppförande av bostadsrätter.

Orsa Lokaler har flera beställningar från kommunens verksamheter på olika om-, till- och nybyggnader. Projektet Slipstenen är under genomförande och projektet ombyggnation kök på Lillåhem är under projektering och beräknas genomföras med start i januari och vara klart hösten 2026. Lokalförsörjningsrådet samt den långsiktiga investeringsplanen ligger som grund för hur bolaget ska prioritera sina investeringar, underhållsåtgärder och energiprojekt. Kommunens lokalförsörjningsplan ligger som grund för hur fastighetsportföljen ska formas långsiktigt.

För att möta krav och lagändringar på digital tillgänglighet och öka servicen till kunderna ser bolagen kontinuerligt över sina digitala plattformar och utökar sina digitala tjänster. Bolagens fastighetssystem kommer att fasas ut under slutet av 2025 och nytt fastighetssystem ska implementeras under hösten 2025 för att vara i drift 2026. Nya system för ekonomihantering och mediauppföljning ska implementeras under 2026.

Ett arbete genomförs i koncernen om hur vi kan hitta synergier genom att sammanföra Orsa

Lokalers verksamhet med kommunens utförarverksamhet inom gata/park och fritid vilket kommer påverka organisationsstrukturen. Bostad- och lokalförsörjningsplanerna kommer också att vara verktyg för bolagens organisationsstrukturer i framtiden.

Övriga nämnder och verksamheter

Brandkåren i norra Dalarna - kommunalförbund

Brandkåren Norra Dalarna (BRAND) är ett kommunalförbund som ansvarar för räddningstjänsten i Leksand, Mora, Orsa, Vansbro och Älvdalens kommuner. Förbundet bildades den 1 januari 2019 och har sina brandstationer utspridda i de anslutna kommunerna för att täcka upp området.

Syftet är att tillgodose krav och intentioner i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt att skapa goda förutsättningar att uthålligt arbeta med trygghet och säkerhet i det komplexa samhället Kommunalförbundet ska också vara en aktiv part i kommunernas samlade arbete och samordning för skydd mot oönskade händelse och samhällsstörningar.

Överförmyndare i samverkan

Överförmyndaren är en obligatorisk kommunal tillsynsmyndighet som rekryterar, utbildar och utövar tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Överförmyndarens uppgifter framgår av lagar i föräldrabalken och förmyndarskapsförordningen. Överförmyndaren står under tillsyn av länsstyrelsen.

Orsa kommun samverkar med kommunerna Mora, Älvdalen, Vansbro, Rättvik och Leksand kring överförmyndarfrågor. Det gemensamma överförmyndarkansliet har sitt säte i Mora. Överförmyndare i samverkan i övre Dalarna har till uppdrag att på ett enhetligt och rättssäkert sätt driva och utveckla verksamheten.

Språktolknämnden i Dalarna

Språktolknämnden i Dalarna är en gemensam nämnd för Region Dalarna, Avesta kommun, Borlänge kommun, Falu kommun, Gagnefs kommun, Hedemora kommun, Leksands kommun, Ludvika kommun, Mora kommun, Orsa kommun, Rättviks kommun, Smedjebackens kommun och Säters kommun.

Den gemensamma nämnden möjliggör ett långsiktigt arbete där god kvalitet på språktolkverksamheten samt tillgången till språktolkar blir lättare att bibehålla. Borlänge kommun är värdkommun för språktolknämnden i Dalarna.

Hjälpmedelsnämnden i Dalarna

I hjälpmedelsnämnden ingår Region Dalarna och länets 15 kommuner. Regionen är värdkommun och hjälpmedelsnämnden ingår i dess organisation.

Hjälpmedelsnämndens uppdrag är att erbjuda hjälpmedel, tillbehör och förbrukningsmaterial till de personer som omfattas av kommunernas och regionens ansvar. Nämnden ska också erbjuda tjänster inom bland annat behandling, förflyttning, kommunikation, kontinens och personlig medicinsk behandling.

Valnämnd

Valnämnden är på kommunal nivå ansvarig för att genomföra allmänna val till riksdagen, landstingsfullmäktige, kommunfullmäktige och till EU-parlamentet, samt för folkomröstningar som riksdagen eller kommunfullmäktige beslutat om.

Krisledningsnämnd

Det är kommunstyrelsens utskott för strategi som är krisledningsnämnd. Krisledningsnämnden utgör kommunens högsta ledning i samband med extraordinära händelser, då ordinarie/normala resurser är otillräckliga för att samhällets basfunktioner ska fungera på lägsta acceptabla nivå.

Ekonomisk plan och sammanställning

Inför budgeten för 2026 har kommunen haft en ny organisation sedan september 2024 och gör för andra året treåriga detaljbudgetar vilket givit ett gediget grundmaterial inför kommunplanen. Det ändrade arbetssättet ger mer genomarbetade budgetar vilket även syns i uppföljningarna under året.

Den höga inflationen har gjort att kostnadsläget nu är betydligt högre än tidigare. Även om inflationen är lägre så fortsätter kostnaderna att öka, dock i en långsammare takt men utifrån en betydligt högre nivå. Den höga inflationen har även medfört att löneläget och räntenivån också är på en betydligt högre nivå än vid ingången av 2022.

De totalt sett högre kostnaderna är en utmaning. Skatteintäkterna ökar inte i samma takt som tidigare till följd av att lågkonjunkturen håller i sig vilket i sin tur medför en hög arbetslöshet. Ytterligare ett orosmoment är den sjunkande befolkningen som även den ger lägre skatteintäkter.

Budgeterat resultat för 2026 är 3 miljoner kronor vilket gör att resultatet uppgår till 1 procent av skatteintäkterna. Resultatet 3 miljoner kronor är efter justering för planerade extra besparingsåtgärder.

Det är viktigt att kommunen genererar goda resultat bland annat med tanke på de stora investeringar som pågår, vilka kräver en god likviditet för att hålla nere lånebehovet och klara framtida räntor och amorteringar.

Enligt planen för 2026–2029 så kommer kommunens resultat för perioden inte uppgå till 1,5 procent av skatteintäkterna. En osäkerhetsfaktor i planen för 2026–2029 är ränteutvecklingen som påverkar budgeten då kommunen kommer att behöva låna för att finansiera planerade investeringar. För perioden är den budgeterade låneräntan 2,75 procent. Om räntan förändras en halv procentenhet 2026 så kommer det att påverka resultatet med 1,4 miljoner kronor. Om antalet invånare skulle sjunka med närmare 60 personer vilket var fallet mellan 2023 och 2024 skulle de budgeterade intäkterna för 2026 minska med 4 miljoner kronor.

I delårsbokslutet 2025-08-31 prognostiserar nämnder och utskott ett samlat överskott om 11 miljoner kronor. Totalt sett prognostiserar kommunen ett överskott på 5 miljoner kronor för helår 2025 eftersom skatteintäkterna enligt den senaste skatteprognosen blir 6 miljoner kronor lägre än budgeterat för året.

Läsanvisning

1.1 Resultaträkning 2023–2028

Resultaträkningen visar kommunens totala intäkter och kostnader per år. Resultaträkningen är uppställd enligt den redovisning som sker i årsredovisningen för att underlätta jämförelsen mellan dokumenten. Raden åtgärder för budget i balans visar de preliminära sparåtgärder som organisationen arbetar med. När arbetet är klart fördelas besparingarna till de verksamheter som de avser.

1.2 Balansräkning 2023–2028

Balansräkningen är en sammanställning av kommunens tillgångar och skulder, värdet avser den 31/12 varje år.

1.3 Kassaflöde 2023–2028

Kassaflödet visar hur pengarna har använts och varifrån kommunen erhållit pengarna.

1.4 Investeringar inför 2026 och plan 2027–2029

Här sammanfattas kommunens planerade investeringar per verksamhet för åren 2025–2029, även de kommunala bolagens investeringsnivå per år redovisas i tabellen.

1.5 Ekonomisk redovisning verksamheterna

Här framgår respektive verksamhets totala utfall 2024, budget 2025 och föreslagen ram för 2026–2028. Här framgår även skillnaden mellan åren.

1.6 Driftredovisning

Här redovisas fler detaljer om respektive verksamhet för utfall 2024, budget 2025 och föreslagen ram för 2026.

1.1 Resultaträkning (tkr) 2023–2028

	2023	2024	B 2025	F 2026	P 2027	P 2028
Verksamhetens intäkter	87 645	86 302	74 576	74 078	75 560	77 071
Verksamhetens kostnader	-568 468	-597 964	-591 180	-612 676	-621 086	-637 562
Avskrivningar	-15 404	-16 432	-18 976	-18 918	-31 309	-33 135
Verksamhetens nettokostnader	**-496 227**	**-528 094**	**-535 580**	**-557 516**	**-576 835**	**-593 626**
Skatteintäkter	337 736	341 838	358 372	365 460	381 939	397 581
Generella statsbidrag och utjämning	178 400	197 765	190 449	196 833	201 305	204 859
Verksamhetens resultat	**19 909**	**11 509**	**13 241**	**4 777**	**6 409**	**8 814**
Finansiella intäkter	5 598	4 991	720	820	820	820
Finansiella kostnader	-4 001	-5 921	-6 577	-8 811	-10 801	-12 242
Resultat efter finansiella poster	**21 506**	**10 579**	**7 384**	**-3 214**	**-3 572**	**-2 608**
Nätt och jämnt						
Åtgärder för budget i balans				7 000	14 000	14 000
Årets resultat	**21 506**	**10 579**	**7 384**	**3 786**	**10 428**	**11 392**
Resultat i förhållande till skatter och Bidrag %	4,2	2,0	1,3	0,7	1,8	1,9

1.2 Balansräkning(tkr) 2023–2028

	2023-12-31	2024-12-31	2025-12-31	2026-12-31	2027-12-31	2028-12-31
Anläggningstillgångar	323 232	467 970	674 794	820 156	808 742	794 983
Omsättningstillgångar	143 143	73 953	73 953	72 035	65 953	72 753
Kassa och bank	59 842	118 162	70 649	42 482	64 405	73 811
SUMMA TILLGÅNGAR	**526 217**	**660 085**	**819 396**	**934 673**	**939 100**	**941 547**
Eget kapital	357 770	368 349	375 733	379 519	389 947	401 339
Avsättningar	48 169	63 419	65 147	66 812	66 980	67 645
Långfristiga skulder	8 569	83 058	233 058	341 858	341 258	330 658
Kortfristiga skulder	111 709	145 259	145 458	146 484	140 915	141 905
SUMMA EGET KAPITAL & SKULDER	**526 217**	**228 317**	**819 396**	**934 673**	**939 100**	**941 547**
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	138 890	138 961	133 857	125 314	118 732	113 127

1.3 Kassaflödesanalys (tkr) 2023–2028

Kassaflödesanalys i tkr	2023	2024	B 2025	F 2026	P 2027	P 2028
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat	21 506	10 579	7 384	3 786	10 428	11 392
Avskrivningar	15 404	16 432	18 976	18 918	31 309	33 135
Övrigt från den löpande verksamheten	20 025	116 608	592	1 382	79	-7 772
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-52 914	-130 785	-226 193	-164 280	-19 895	-19 376
Nyupptagna lån	0	75 000	150 000	110 000		- 10 000
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	-281	-29 514	1 728	2 027	2	2 027
Årets kassaflöde	**3 740**	**58 320**	**-47 513**	**-28 167**	**21 923**	**9 406**
Likvida medel vid årets början	56 102	59 842	118 162	70 649	42 482	64 405
Likvida medel vid årets slut	59 842	118 162	70 649	42 482	64 405	73 811
Förändring av likvida medel	**3 740**	**58 320**	**-47 513**	**-28 167**	**21 923**	**9 406**

1.4 Investeringar inför 2026 och plan 2027–2029

Investeringsredovisning Orsa kommun (tkr)	2026	2027	2028	2029
	Förslag	Plan	Plan	Plan
Kommunstyrelse	**1 700**	**0**	**0**	**0**
Gemensamt stöd	**5 800**	**1 200**	**400**	**400**
Näringsliv och samhällsbyggnad	**17 640**	**7 600**	**8 376**	**8 169**
Varav stadsnät	3 000	3 000	3 000	3 000
Varav gator samt gatubelysning	14 640	4 600	5 376	5 169
Kultur och fritid	**4 875**	**1 275**	**1 275**	**1 275**
Varav kultur och bibliotek	75	75	75	75
Varav fritid	4 800	1 200	1 200	1 200
Skola	**1 900**	**1 900**	**1 900**	**2 200**
Varav IT	1 200	1 200	1 200	1 500
Varav inventarier	500	500	500	500
Varav utemiljö	200	200	200	200
Socialtjänst	**128 865**	**3 420**	**2 825**	**2 850**
Varav SÄBO	120 000			
Varav fordon	2 625	3 180	2 675	2 700
Varav inventarier	6 240	240	150	150
Summa exklusive exploatering	**160 780**	**15 395**	**14 776**	**14 894**
Exploateringsfastigheter	3 500	4 500	4 600	5 600
Summa inklusive exploatering	**164 280**	**19 895**	**19 376**	**20 494**
Orsa Lokaler AB	53 653	26 999	16 359	19 733
Orsabostäder AB	24 224	16 873	26 548	24 250
Orsa Vatten och Avfall AB	96 350	65 200	29 200	31 900
Summa exklusive exploatering i koncernen	**335 007**	**124 467**	**86 883**	**90 777**
Summa investeringar i koncernen	**338 507**	**128 967**	**91 483**	**96 377**

1.5 Ekonomisk redovisning verksamheterna

	2024	2024	2024	2025	2025	2025	2026	2026	2026	2027	2028
Belopp i tkr	**Utfall**	**Utfall**	**Utfall**	**Budget**	**Budget**	**Budget**	**Budget**	**Budget**	**Budget**	**Plan**	**Plan**
	Intäkter	*Kostnader*	*Netto*	*Intäkter*	*Kostnader*	*Netto*	*Intäkter*	*Kostnader*	*Netto*	*Netto*	*Netto*
Kommunfullmäktige	241	-3 173	-2 932	0	-3 630	-3 630		-3 387	-3 387	-3 194	-3 202
Kommunstyrelse	3 095	-71 660	-68 566		-80 261	-80 261		-86 827	-86 827	-88 872	-91 496
Stab	34 977	-111 164	-76 187	11 279	-89 439	-78 160	10 946	-88 105	-77 159	-75 281	-74 539
Sektor kultur och fritid	1 930	-23 766	-21 836	867	-27 230	-26 363	994	-27 864	-26 870	-26 675	-26 668
Sektor skola	20 492	-168 883	-148 392	18 663	-152 523	-133 860	18 563	-149 194	-130 631	-128 097	-127 176
Sektor socialtjänst	45 589	-237 496	-191 907	40 525	-244 870	-204 345	41 575	-247 802	-206 227	-204 150	-204 259
Reserveringar								-17 489	-17 489	-49 317	-64 745
Justeras: Poster som ej är hänförbara till styrelse/utskott/nämnder men som ingår i Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-20 021	1 746	-18 275	3 241	-12 202	-8 961	2 000	-10 926	-8 926	-1 251	-1 541
Summa styrelse/ nämnder	**86 302**	**-614 396**	**-528 094**	**74 576**	**-610 156**	**-535 580**	**74 078**	**-631 594**	**-557 716**	**-576 837**	**-593 626**
Skatter	341 838		341 838	358 372		358 372	365 460		365 460	381 939	397 581
Generella statsbidrag	204 789	-7 024	197 765	196 515	-9 566	186 949	206 543	-9 710	196 833	201 306	204 859
Bidrag till Socialtjänsten				3 500		3 500					
Åtgärder för budget i balans									7 000	14 000	14 000
Nätt och jämnt											
Finans	4 991	-5 921	-930	720	-6 577	-5 857	820	-8 811	-7 991	-9 980	-11 422
Summa	**637 920**	**-627 341**	**10 579**	**630 183**	**-626 299**	**7 384**	**646 901**	**-650 115**	**3 786**	**10 428**	**11 392**
Resultat i % av skatteintäkterna			**2,0**			**1,4**			**0,7**	**1,8**	**1,9**

1.6 Driftredovisning (tkr)

Verksamhet	Utfall 2024	Budget 2025	Förslag 2026	B25 vs U24	F26 vs B25
Kommunfullmäktige	-498	-636	-643	138	7
Partistöd	-357	-357	-357	0	0
Revision	-960	-1 420	-970	460	-450
Valnämnd	-162	-50	-250	-112	200
Överförmyndare	-710	-786	-786	76	0
God man och förvaltare	-245	-381	-381	136	0
Kommunfullmäktige	**-2 932**	**-3 630**	**-3 387**	**698**	**-243**
Kommunstyrelsen	-2 839	-5 804	-5 729	2 965	-75
Kommunchef	-4 243	-3 495	-3 469	-748	-26
Brandkåren Norra Dalarna	-7 973	-8 508	-8 833	535	325
Gymnasiet	-43 087	-42 475	-45 400	-612	2 925
Upphandlingsenheten	-1 030	-1 345	-1 082	315	-263
Löneservice	-1 849	-2 128	-3 000	279	872
Miljö- och byggnadsnämnd	-7 546	-8 391	-8 391	845	0
IT		-8 115	-10 872	8 115	2 757
Justering lönenivå			-51		-51
Kommunledning	**-68 567**	**-80 261**	**-86 827**	**11 694**	**6 566**
Strategiutskottet	-77	-73	-73	-4	0
Ekonomi	-5 975	-8 751	-8 518	2 776	-233
Personal	-2 298	-2 903	-2 771	605	-132
Kommunikation	-3 244	-3 376	-3 250	132	-126
Gemensamt stöd	-14 225	-10 589	-9 607	-3 636	-982
Kostenheten	-5 830	-17 375	-17 122	11 545	-253
Chef fastighet och service	-4 543	-4 821	-4 204	278	-617
Beredskap och säkerhet		-563	-559	563	-4
Näringsliv- och samhällsbyggnadschef	-2 341	-2 678	-2 373	337	-305
Näringsliv	-3 664	-2 943	-2 912	-721	-31
Infrastruktur	-21 793	-20 761	-21 537	-1 032	776
Skog och mark	-4 474	-3 150	-3 155	-1 324	5
Fastighet	-581	-177	-177	-404	0
Justering lönenivå			-901		901
Stab	**-69 045**	**-78 160**	**-77 159**	**9 115**	**-1 001**
Kultur- och fritidsutskott		-225	-225	225	0
Kultur o bibliotek	-8 371	-8 552	-7 770	181	-782
Musikskola	-4 935	-4 862	-4 727	-73	-135
Fritid	-13 464	-12 724	-13 960	-740	1 236
Justering lönenivå			-388		388
Sektor kultur och fritid	**-26 770**	**-26 363**	**-26 870**	**-407**	**507**

Verksamhet	Utfall 2024	Budget 2025	Förslag 2026	B25 vs U24	F26 vs B25
Skolutskottet	-303	-409	-410	106	1
Förskola	-41 653	-38 805	-31 562	-2 849	-7 243
Grundskola/fritids	-89 366	-81 520	-83 109	-7 847	1 590
Anpassad grundskola	-6 271	-7 206	-8 303	935	1 097
Ledning	-5 864	-5 921	-4 885	57	-1 036
Justering lönenivå			-2 362		2 362
Sektor skola	**-143 457**	**-133 860**	**-130 631**	**-9 597**	**-3 229**
Sektor socialtjänst	-330	-384	-384	54	0
Socialförvaltning gemensamt	-3 089	-3 461	-3 440	372	-21
Särskilt boende	-56 282	-53 549	-52 759	-2 733	-790
Hemtjänst	-30 441	-31 062	-29 991	621	-1 071
HS enheten	-14 154	-18 111	-16 866	3 957	-1 245
Socialpsykiatri	-5 724	-6 892	-7 342	1 168	450
LSS	-26 932	-27 159	-26 415	227	-744
Individ o familjeomsorg	-29 705	-29 530	-30 521	-175	991
Ekonomiskt bistånd	-7 237	-7 350	-7 600	113	250
Familjerätt- o rådgivning	-1 801	-1 881	-2 156	80	275
Arbetsmarknad och integration	-7 144	-7 678	-7 623	534	-55
Integration (EKB)	660	2		658	2
SOC administration (inklusive buffert med mera)	-16 872	-17 290	-17 560	418	270
Justering lönenivå			-3 570		3 570
Sektor socialtjänst	**-199 051**	**-204 345**	**-206 227**	**5 294**	**1 882**
Summa Kommunstyrelsen	**-506 890**	**-522 989**	**-527 714**	**16 099**	**4 725**
Löneökningar, kapitalkostnader mm			-17 489		17 489
Åtgärder för budget i balans			7 000		-7 000
Summa nämndernas nettokostnad	**-509 822**	**-526 619**	**-541 590**	**16 797**	**14 971**

Bilagor till kommunplanen

Bilaga 1: Prioritering av planer

Bilaga 2: Investeringsplan 10-årig